

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра охорони праці та цивільної безпеки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри
Голінько В.І.
« 25 » червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Система забезпечення захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях»

Галузь знань	К Безпека та оборона
Спеціальність	К10 Цивільна безпека
Освітній рівень.....	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Цивільна безпека
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	4 кредитів ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	9,10 чверть
Мова викладання	українська

Викладачі: доцент Столбченко О.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Система забезпечення захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» спеціальності К10 Цивільна безпека / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. охорони праці та цивільної безпеки. – Д.: НТУ «ДП», 2025. – 16 с.

Розробник: Столбченко Олена Володимирівна – доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності К10 Цивільна безпека (протокол № 10 від 25.06.2025).

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1. Шкали.....	7
6.2. Засоби та процедури.....	8
6.3. Критерії.....	9
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ...	12
9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі вищої освіти «Цивільна безпека» Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності К10 «Цивільна безпека» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф11 «Система забезпечення захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях» віднесено такі результати навчання:

ПРН7	Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.
ПРН15	Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри чинників ураження джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.
ПРН16	Обирати оптимальні способи та застосовувати засоби захисту від впливу негативних чинників хімічного, біологічного та радіаційного походження.
ПРН21	Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.
ПРН22	Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.
ПРН23	Застосовувати заходи з цивільного захисту: з інформування та сповіщення населення, стосовно укриття для населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуації населення з зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення.
ПРН25	Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.
ПРН28	Визначати заходи безпеки при виконанні робіт на територіях, які знаходилися в зоні бойових дій.

Мета дисципліни – формування умінь та компетенцій щодо, формування знань і вмінь прогнозувати і моделювати розвиток аварій та техногенних надзвичайних ситуацій, встановлювати їхні класифікаційні ознаки та визначати методи протидії їхнім чинникам, забезпечувати заходи захисту як персоналу, так і матеріальних цінностей, організовувати рятувальні та інші невідкладні роботи.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ПРН7	ДРН7.1-Ф11	Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності,
	ДРН7.2-Ф11	знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
		заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.
ПРН15	ДРН15 -Ф11	Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри чинників ураження джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.
ПРН16	ДРН16 -Ф11	Обирати оптимальні способи та застосовувати засоби захисту від впливу негативних чинників хімічного, біологічного та радіаційного походження.
ПРН21	ДРН21 -Ф11	Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.
ПРН22	ДРН22 Ф 11	Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.
ПРН23	ДРН23 Ф 11	Застосовувати заходи з цивільного захисту: з інформування та сповіщення населення, стосовно укриття для населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуації населення з зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення.
ПРН25	ДРН25 Ф 11	Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.
ПРН28	ДРН28 Ф 11	Визначати заходи безпеки при виконанні робіт на територіях, які знаходилися в зоні бойових дій.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф1 Вступ до спеціальності	Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності знання математичних та природничих наук
Ф10 Системи контролю та спостереження за надзвичайними ситуаціями	Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання відповідності його вимогам цивільного захисту та техногенної безпеки. Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролю стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	26	86	-	-	6	64
практичні	60	26	86	-	-	2	18
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	52	68	-	-	8	82

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
	ЛЕКЦІЇ	
ДРН7.1-Ф11 ДРН 7.2-Ф11	1. Причини виникнення та класифікація надзвичайних ситуацій. 1.1 Надзвичайні ситуації, причини виникнення. 1.2. Складові системи моніторингу НС. 1.3. Класифікація надзвичайних ситуацій. 1.4. Найменування та визначення основних показників уражаючих чинників та джерел НС	7
ДРН15 - Ф11	2. Єдина державна система цивільного захисту. 2.1 Система, завдання та загальні принципи організації ЦЗ України та об'єкта господарювання. 2.2. Створення і діяльність Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄДС) та її підсистем. 2.3. Режимми діяльності ЄДС. 2.4 Фінансування та матеріальне забезпечення заходів ЄДС 2.5 Функціональні заходи у сфері державного регулювання та контролю ЄДС. Основні принципи забезпечення техногенної безпеки.	8
ДРН16 - Ф11	3. Небезпеки радіаційного походження та їх вплив на людину і навколишнє середовище. 3.1 Джерела техногенної та природної радіоактивності. Класифікація аварій. Основні типи ядерних реакторів.. 3.2 Причини та наслідки аварій на радіаційно небезпечних об'єктах (РНО). 3.3 Утворення зон радіоактивного забруднення та їх характеристика. Закон спаду рівнів радіації. 3.4 Вплив радіації на людину та навколишнє середовище. Ступені променевої хвороби. 3.5 Прогнозування і оцінка радіаційної обстановки при аварії на РНО.	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН21 - Ф11	4. Небезпеки хімічного походження їх вплив на людину і середовище.	8
	4.1 Хімічно небезпечні об'єкти. Сильнодіючі отруйні речовини (СДОР) та їх класифікація.	
	4.2 Класифікація об'єктів господарювання і адміністративно територіальних одиниць (АТО) за хімічною небезпекою..	
	4.3. Причини та наслідки аварій на хімічно небезпечних об'єктах. Системи моніторингу і хімічного захисту працівників об'єкту і територій.	
	4.4. Прогнозування і оцінка надзвичайної ситуації хімічного походження.	
ДРН21 - Ф11	5. Біологічні небезпеки та методи протидії їх наслідкам.	7
	5.1. Небезпеки біологічного походження. Біологічно небезпечні речовини (БНР) та їх характеристика. Вплив БНР на організм людини та утворення карантинних зон..	
	5.2 Поняття карантину та обсервації. Епідемії, епізоотії та епіфітотії. Система моніторингу і методи біологічного захисту людей і територій.	
ДРН23 Ф 11	6. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та їх наслідків.	7
	6.1 Основні завдання, принципи і заходи захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій і застосування засобів ураження.	
	6.2 Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій. Інформування у сфері цивільного захисту.	
	6.3 Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту..	
	6.4 Медичний, психологічний, соціальний захист постраждалих. Евакуаційні заходи.	
ДРН23 Ф 11	7. Хімічний та біологічний захист населення і територій.	7
	7.1. Ліквідація наслідків хімічних аварій. Ліквідація наслідків біологічних небезпек.	
	7.2. Спеціальна обробка та її види. Заходи та засоби проведення спеціальної обробки при небезпеках радіаційного, хімічного та біологічного походження.	
	7.3 Забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.	
ДРН23 Ф 11	8. Запобігання та реагування на надзвичайні ситуації.	8
	8.1 Сили цивільного захисту. Завдання та функціонування сил цивільного захисту. Склад угруповань сил з ліквідації надзвичайних ситуацій. Забезпечення дій сил та матеріальні резерви з ліквідації надзвичайних ситуацій. Основи ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій	
	8.2 Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях та планування заходів. Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Загальні принципи превентивного та оперативного (аварійного) планування заходів щодо зменшення масштабів	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	НС. Вимоги до складу, змісту та форми плануючої документації. Методика розроблення планів з попередження НС. Плануючі документи з теоретичного і практичного навчання персоналу ОГ до дій у НС, організація і проведення спеціальних об'єктових навчань, тренувань з відпрацювання заходів за планами реагування на НС.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
ДРН23 Ф 11	1. Оцінка хімічної обстановки при аваріях на хімічно небезпечному об'єкті.	15
ДРН23 Ф 11	2. Оцінка інженерної обстановки при руйнуванні гідродинамічно небезпечного об'єкта	15
ДРН23 Ф 11	3. Оцінка інженерного захисту персоналу об'єкта	15
ДРН23 Ф 11	4. Проведення рятувальних та інших невідкладних робіт. Розробка планів реагування на НС та інструкцій щодо дій у надзвичайній ситуації	15
	РАЗОМ	120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го

кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій або усні опитування	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять та самостійної роботи		виконання ККР під час іспиту за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують	Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: 1) управління комплексними проектами, що передбачає: - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - використання професійно-орієнтовних навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання: комп'ютерне та мультимедійне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки.

Програмне забезпечення: MS Office 365, у тому числі активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one), використання дистанційної платформи Moodle (<https://do.nmu.org.ua/>).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Охорона праці [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 283 с.

2. В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов. Цивільна безпека. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури. 2019.

3. Цивільний захист на підприємствах харчової промисловості: навч. посіб. За заг. Ред.. Халмурадова Б.Д. – К.: Центр учбової літератури, 2018.

4. В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов. Цивільна безпека. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури. 2019.

Методичне забезпечення

1. Оцінка інженерного захисту персоналу об'єкта [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Система забезпечення захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях» для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» зі спеціальності К10 Цивільна безпека / О.В. Столбченко, М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 15 с.

2. Оцінка інженерної обстановки при руйнуванні гідродинамічно небезпечного об'єкта [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Система забезпечення захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях» для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» зі спеціальності К10 Цивільна безпека / О.В. Столбченко, М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 17 с.

3. Оцінка хімічної обстановки при аваріях на хімічно небезпечному об'єкті [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Система забезпечення захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях» для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» зі спеціальності К10 Цивільна безпека / О.В. Столбченко, М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 15 с.

4. Проведення рятувальних та інших невідкладних робіт [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Система забезпечення захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях» для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» зі спеціальності К10 Цивільна безпека / О.В. Столбченко, М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 15 с.

5. Методичні рекомендації для здобувачів освіти заочної форми навчання [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Система забезпечення захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях» для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» зі спеціальності К10 Цивільна безпека / О.В. Столбченко, М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 13 с.

6. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи [Електронний ресурс]: з дисципліни «Система забезпечення захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях» для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» зі спеціальності К10 Цивільна безпека / О.В. Столбченко, М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 35 с.

Законодавчі та нормативно-правові акти

1. Конституція України.
2. Закон України «Про охорону праці».
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».
4. Закон України "Про колективні договори і угоди"
5. Кодекс законів про працю України.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення
7. НПАОП 0.00-4.03-04. Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці
8. Показчик нормативно-правових актів з питань охорони праці, затверджений. [Електронний ресурс]. URL: [Ndiop.kiev.ua/uploads/pokaz.pdf](http://ndior.kiev.ua/uploads/pokaz.pdf)
9. Трудове законодавство. Основні нормативні акти. Частина 2. Правові засади охорони праці / Упоряд.: Р.С. Кірін, В.І. Голінько, В.Г. Ткаченко. – Д. НГУ, 2006.-168с.
10. Міжнародне законодавство про охорону праці. Конвенції та рекомендації МОП. У трьох томах – Київ. Основа, 1997.
11. НПАОП 0.00-4.12-05. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.
12. НПАОП 0.00-4.24-03. Положення про порядок трудового і професійного навчання неповнолітніх професіям, пов'язаним з роботами із шкідливими та важкими умовами праці, а також з роботами підвищеної небезпеки
13. НПАОП 10.0-5.35-95. Інструкція з навчання працівників шахт.
14. НПАОП 0.00-4.12-2005. Перелік робіт з підвищеною небезпекою від 26.01.2005.
15. НПАОП 0.00-6.03.93. Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві.
16. НПАОП 0.00-4.15-98. Положення про розробку інструкцій з охорони праці

Інформаційні ресурси

- 1 <http://www.dsp.gov.ua> - Офіційний сайт Держпраці України.
- 2 <http://www.dsns.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.
- 3 Офіційний вісник України. Офіційне видання – Київ.
- 4 Журнал «охорона праці», oxohopraci.kiev.ua/ua/
- 5 Журнал «промислова безпека», prombezpeka.com
- 6 Всеукраїнський портал з питань охорони праці.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Нормативне регулювання цивільної безпеки» для бакалаврів
освітньо-професійної програми «Цивільна безпека»
спеціальності К10 «Цивільна безпека»

Розробник:
Столбченко Олена Володимирівна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19